

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819959 E-mail : droughtcenter@gmail.com

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

วันที่ 1 พฤษภาคม 2568 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง พายุฤดูร้อนบริเวณประเทศไทยตอนบน (มีผลกระทบจนถึงวันที่ 1 พฤษภาคม 2568) ฉบับที่ 15 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2568 เวลา 05.00 น.

บริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางยังคงมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้น โดยมีลักษณะของพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง ลูกเห็บตก และฝนตกหนักบางแห่ง รวมถึงฟ้าผ่าที่อาจเกิดขึ้นได้บางพื้นที่ เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูง ได้แผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบนและทะเลจีนใต้ ทำให้มีแนวพัดสลับของลมตะวันออกเฉียงใต้และลมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทยตอนบน ในขณะที่ประเทศไทยตอนบนมีอากาศร้อน ประกอบกับมีคลื่นกระแสลมฝ่ายตะวันตกจากประเทศเมียนมาเคลื่อนเข้าปกคลุมภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ขอให้ประชาชนบริเวณดังกล่าวระวังอันตรายจากพายุฤดูร้อนและฝนตกหนักที่จะเกิดขึ้น โดยหลีกเลี่ยงอยู่ในที่โล่งแจ้ง ใต้ต้นไม้ใหญ่ สิ่งปลูกสร้าง และป้ายโฆษณาที่ไม่แข็งแรง สำหรับเกษตรกรควรเสริมความแข็งแรงให้ไม้ผล และเตรียมการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับผลผลิตทางการเกษตรและสัตว์เลี้ยง

จังหวัดที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบ มีดังนี้

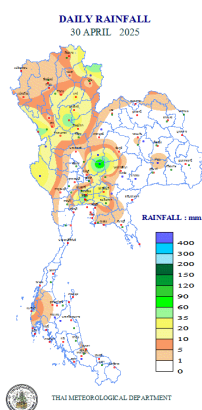
วันที่ 1 พฤษภาคม 2568

ภาคเหนือ : จังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พะเยา น่าน แพร่ อุดรดิตถ์ สุโขทัย กำแพงเพชร ตาก พิชณุโลก พิษณุตร และจังหวัดเพชรบูรณ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ หนองบัวลำภู อุดรธานี สกลนคร นครพนม กาฬสินธุ์ มุกดาหาร ชัยภูมิ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ยโสธร อำนาจเจริญ และจังหวัดนครราชสีมา

ภาคกลาง : จังหวัดนครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี กาญจนบุรี พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี และจังหวัดกาญจนบุรี รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 30 เม.ย. 68 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 1 พ.ค. 68

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.ศรีสำโรง	สุโขทัย	59.7	ฝนตกหนัก
2	อ.ทุ่งช้าง	น่าน	53.8	ฝนตกหนัก
3	เขตคลองเตย	กรุงเทพฯ	50.8	ฝนตกหนัก
4	เขตบางนา	กรุงเทพฯ	46.0	ฝนตกหนัก
5	อ.แม่สอด	ตาก	40.3	ฝนตกหนัก

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 1 พ.ค. 68)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 43,854 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 57 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 19,914 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 38) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (41,732 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 55) มากกว่าปี 2567 จำนวน 2,122 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 44.87 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 140.82 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 32,484 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 41,409 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 58 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 17,870 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 38) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (39,240 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 55) มากกว่าปี 2567 จำนวน 2,168 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 37.56 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 128.85 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 29,518 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	13,875	56	7,130	39	80	1,083	556	51	465	47	88	25,908	14,431	56	7,595	40	11,477
ตอน.	12	8,368	3,318	40	1,666	25	226	2,061	868	42	705	37	238	10,429	4,186	40	2,371	28	6,243
กลาง	3	1,419	371	26	311	23	27	419	146	35	121	31	30	1,838	517	28	432	25	1,320
ตะวันตก	2	26,605	18,215	68	4,938	37	8	164	61	37	50	33	10	26,769	18,276	68	4,988	37	8,493
ตะวันออก	6	1,515	511	34	416	29	52	1,006	371	37	316	33	58	2,520	882	35	732	31	1,639
ใต้	4	8,194	5,118	62	3,408	53	42	680	443	65	389	62	46	8,874	5,561	63	3,797	54	3,313
รวม	35	70,926	41,409	58	17,870	38	435	5,411	2,445	45	2,045	41	470	76,338	43,854	57	19,914	38	32,484

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 13,646 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 55 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 6,950 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 38) ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 12.44 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 55.27 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 11,225 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับ ได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	7,463	55	3,663	38	7.65	7.42	20.00	20.00	5,999
สิริกิตี	5,568	59	2,718	41	4.18	4.10	27.06	27.03	3,942
ภูมิพล+สิริกิตี	13,031	57	6,381	39	11.83	11.52	47.06	47.03	9,941
แควน้อยฯ	401	43	358	40	0.60	0.31	4.75	4.75	538
ป่าสักชลสิทธิ์	214	22	211	22	0.00	0.78	3.46	3.46	746
รวมทั้งหมด	13,646	55	6,950	38	12.44	12.61	55.27	55.25	11,225

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไปของความจุอ่างฯ จำนวน 1 อ่างฯ คือ อ่างฯ บางหลวง (82%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 8 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ กว๊าม (26%) อ่างฯ แม่มอก (25%) อ่างฯ ห้วยหลวง (29%) อ่างฯ จุฬาภรณ์ (30%) อ่างฯ ลำตะคอง (16%) อ่างฯ ป่าสักชลสิทธิ์ (22%) อ่างฯ ขุนด่านปราการชล (23%) และอ่างฯ คลองสิียด (12%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำมูล แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำน่าน แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 387 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 389 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +17.69 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 8.01 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 70 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 70 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.20 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.21 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.37 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.37 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 138 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 138 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มนรมย์) 114 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 20 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 4 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 10 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 10 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 70 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 75 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 14 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 31 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 178 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 179 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 9 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) 3 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 60 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 81 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 25 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C.29B ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 18 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 92 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		25 เม.ย. 68	26 เม.ย. 68	27 เม.ย. 68	28 เม.ย. 68	29 เม.ย. 68	30 เม.ย. 68	1 พ.ค. 68		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.17	0.17	0.17	0.17	0.17	0.17	0.18	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร - เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มบุรี จ.นนทบุรี	0.19	0.19	0.19	0.19	0.19	0.19	0.20	ปกติ	
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21	0.22	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 30 เม.ย. 68	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	2.27	-10.53
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	4.93	-11.07
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	1.84	-10.36
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	1.85	-10.15
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	2.25	-10.25
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	2.62	-11.88

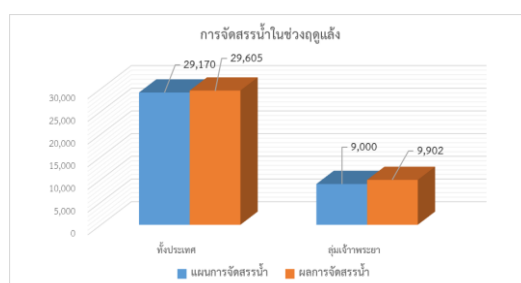
หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2567/68

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 (วันที่ 1 พ.ย. 67 ถึง 30 เม.ย. 68) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้การได้ จำนวน 39,405 ล้าน ลบ.ม. โดยการวางแผนจัดสรรน้ำทั้งประเทศ จำนวน 29,170 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 – ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 29,605 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 101 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล สิริกิติ์ แคว้นน้อยๆ ป่าสักฯ) วันนี้ใช้น้ำไป 55.27 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 9,902 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 110 ของแผนจัดสรรน้ำ หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 (1 พ.ย.67 - 30 เม.ย.68)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั่วประเทศ	3,050	8,765	16,555	800	29,170	29,605	101
ลุ่มเจ้าพระยา	1,150	1,305	6,410	135	9,000	9,902	110

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68

ทั้งประเทศ จำนวน 15.38 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 12.73 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 2.65 ล้านไร่

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 8.81 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 8.05 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.76 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน 2568)

ทั้งประเทศ จำนวน 15.75 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 14.07 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 1.63 ล้านไร่

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 9.26 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 8.79 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.42 ล้านไร่

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2567/68			สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2567/68			% ผลปลูก ข้าวรอบ 2
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวมทั้งหมด	
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	10.02	0.62	10.64	10.01	0.59	10.65	100
	นอกเขตชลประทาน	2.71	2.03	4.74	4.06	1.04	5.10	150
	รวม	12.73	2.65	15.38	14.07	1.63	15.75	111
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	6.47	0.09	6.56	6.35	0.10	6.50	99
	นอกเขตชลประทาน	1.58	0.67	2.25	2.44	0.32	2.76	154
	รวม	8.05	0.76	8.81	8.79	0.42	9.26	110

พื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ 2 เกินกว่าแผน (ทั้งประเทศ)

นอกเขตชลประทาน เกินกว่าแผน 1.35 ล้านไร่ 38 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง สุโขทัย อุดรดิตถ์ อุทัยธานี ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุบลราชธานี ชัยนาท สระบุรี ตราด นครนายก กาญจนบุรี เพชรบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี

พื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ 2 เกินกว่าแผน (ลุ่มน้ำเจ้าพระยา)

นอกเขตชลประทาน เกินกว่าแผน 0.86 ล้านไร่ 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย อุดรดิตถ์ ชัยนาท สระบุรี นครนายก และจังหวัดสุพรรณบุรี

5. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

5.1 กรมชลประทาน เตรียมความพร้อมเครื่องจักร-เครื่องมือ รวมทั้งประเทศ จำนวน 5,400 หน่วย สนับสนุนเครื่องจักร-เครื่องมือแล้ว ตั้งแต่ 1 พ.ย. 67 – 25 เม.ย. 68 ช่วยเหลือสะสมรวม 46 จังหวัด จำนวน 573 หน่วย ได้แก่ เครื่องสูบน้ำ 555 เครื่อง (ปริมาณน้ำที่สูบ 141,217,134 ลิตร) รถบรรทุกน้ำ 18 คัน (ปริมาณน้ำ 14,760,000 ลิตร)

5.2 กรมปศุสัตว์ สํารองเสบียงสัตว์ 6,484 ตัน กระจายชีสสัตว์ 3,500 ชุด หน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่ 173 ทีม เมล็ดพันธุ์ฝัก 107,000 ของ สนับสนุนเสบียงสัตว์แล้ว 1,911.68 ตัน เกษตรกร 12,302 ราย (สะสม 1 พ.ย. 67 – 8 เม.ย. 68)

6. ผลกระทบด้านการเกษตร

6.1 วิกฤตภัย ช่วงภัย 16 ก.พ. 68 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 13 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก นครสวรรค์ พะเยา เพชรบูรณ์ ลำปาง ลำพูน สุโขทัย หนองบัวลำภู อุบลราชธานี จันทบุรี ตราด ปทุมธานี และจังหวัดสระบุรี เกษตรกร 1,883 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 5,963 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 463 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 3,685 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 1,814 ไร่ สํารวจพบความเสียหายสิ้นเชิงแล้ว เกษตรกร 213 ราย พื้นที่ 996 ไร่ แบ่งเป็น พืชไร่และพืชผัก 683 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 313 ไร่ คิดเป็นเงิน 2.62 ล้านบาท ช่วยเหลือแล้ว เกษตรกร 49 ราย พื้นที่ 141 ไร่ วงเงิน 0.29 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 28 เม.ย. 68)

ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

6.2 อุทกภัยภาคใต้ ช่วงภัย 20 พ.ย. 67 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี สํารวจพบความเสียหายสิ้นเชิงแล้ว เกษตรกร 9,064 ราย พื้นที่ 28,151 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 16,311 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 3,368 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 8,472 ไร่ คิดเป็นเงิน 62.82 ล้านบาท ช่วยเหลือแล้ว เกษตรกร 6,732 ราย พื้นที่ 23,522 ไร่ วงเงิน 52.69 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 30 เม.ย. 68)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ เกษตรกร 9,062 ราย พื้นที่ 19,145 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 9,043 ไร่ บ่อกุ้ง 10,101 ไร่ กระชัง 75,872 ตรม. **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 9,062 ราย พื้นที่รวม 19,145 ไร่ กระชัง 75,872 ตรม. คิดเป็นเงิน 188.91 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 2,029 ราย พื้นที่ 2,614 ไร่ กระชัง 8,426 ตรม. วงเงิน 20.48 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 23 เม.ย. 68)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 204,668 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 12,128,023 ตัว แบ่งเป็น โค 390,074 ตัว กระบือ 13,860 ตัว สุกร 311,672 ตัว แพะ/แกะ 203,429 ตัว และสัตว์ปีก 11,208,988 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 7,496.10 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 1,403 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 51,477 ตัว แบ่งเป็น โค 1,601 ตัว กระบือ 216 ตัว สุกร 248 ตัว แพะ/แกะ 739 ตัว และสัตว์ปีก 48,673 ตัว แปลงหญ้า 74 ไร่ วงเงิน 52.26 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 336 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 303 ตัว แปลงหญ้า 41 ไร่ วงเงิน 5.24 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 11 เม.ย. 68)

6.3 ดินโคลนถล่ม ช่วงภัย 16 ก.ค. – 4 ต.ค. 67

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 15 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด เลย หนองคาย สุรินทร์ นครศรีธรรมราช และจังหวัดยะลา **สำรวจพบความเสียหายสิ้นเชิงแล้ว** เกษตรกร 1,085 ราย พื้นที่ 1,400 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,218 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 139 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่น ๆ 43 ไร่ คิดเป็นเงิน 9.20 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 796 ราย พื้นที่ 818 ไร่ วงเงิน 5.30 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 28 เม.ย. 68)

ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

6.4 อุทกภัย ช่วงภัย ช่วงภัย 16 ก.ค. - 31 ต.ค. 67

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 54 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตรวดี นครปฐม นครนายก ปราจีนบุรี กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง กระบี่ ตรัง ยะลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี **สำรวจพบความเสียหายสิ้นเชิงแล้ว** เกษตรกร 156,633 ราย พื้นที่ 1,204,258 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,060,298 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 130,829 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่น ๆ 13,131 ไร่ คิดเป็นเงิน 1,733.05 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 132,369 ราย พื้นที่ 1,007,188 ไร่ วงเงิน 1,442.69 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 30 เม.ย. 68)

ด้านประมง ได้รับความเสียหาย 46 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี ตรวดี นครนายก ปราจีนบุรี กาญจนบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ตรัง ภูเก็ต ยะลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 10,948 ราย พื้นที่รวม 13,162 ไร่ กระชัง 8,745 ตรม. คิดเป็นเงิน 68.06 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 10,341 ราย พื้นที่ 12,266 ไร่ กระชัง 8,745 ตรม. วงเงิน 63.86 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 30 เม.ย. 68)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับความเสียหาย 21 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม มหาสารคาม เลย หนองคาย อุบลราชธานี ตรวดี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 1,894 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 139,795 ตัว แบ่งเป็น โค 437 ตัว กระบือ 63 ตัว สุกร 246 ตัว แพะ/แกะ 52 ตัว และสัตว์ปีก 137,274 ตัว แปลงหญ้า 2,072 ไร่ วงเงิน 16.37 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,744 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 102,112 ตัว แปลงหญ้า 1,819 ไร่ วงเงิน 10.34 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 30 เม.ย. 68)

7. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เปิดปฏิบัติการฝนหลวง ประจำปี 2568 ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2567 โดยมีแผนการตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 22 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ แพร่ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุดรธานี อุบลราชธานี กาญจนบุรี ระยอง ลพบุรี จันทบุรี สระแก้ว ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช สงขลา และหน่วยฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครอบคลุมพื้นที่ 77 จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรสร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ เติมน้ำต้นทุนให้กับอ่างเก็บน้ำ และเขื่อนต่างๆ ป้องกันการเกิดไฟป่าและบรรเทาปัญหาหมอกควันยับยั้งการเกิดพายุลูกเห็บ รวมทั้งสถานการณ์ PM 2.5

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 29 เมษายน 2568

- การกักการปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อป้องกันและแก้ไขภัยแล้ง มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือบริเวณพื้นที่การเกษตร 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดอุทัยธานี ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่การเกษตร จ.กาญจนบุรี(ศรีสวัสดิ์) อุทัยธานี(บ้านไร่ ลานสัก)
- การกักการปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนกักเก็บน้ำ ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่ลุ่มรับเขื่อนศรีนครินทร์ (กาญจนบุรี)
- การกักการปฏิบัติการตัดแปรสภาพอากาศเพื่อยับยั้งและบรรเทาการเกิดพายุลูกเห็บ ไม่มีปฏิบัติการ เนื่องจากไม่พบกลุ่มเมฆที่เข้าเงื่อนไขการปฏิบัติการ

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 1 พฤษภาคม 2568

- การบรรเทาปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2567 – 30 เมษายน 2568 ปฏิบัติการ 145 วัน จำนวน 2,690 เที่ยวบิน (4,277:20 ชั่วโมงบิน) ปริมาณสารฝนหลวงที่ใช้ปฏิบัติการ 965.965 ตัน ปริมาณน้ำประปา 1,625,600 ลิตร โดยหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 10 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เชียงใหม่ ตาก แพร่ พิชณุโลก นครสวรรค์ กาญจนบุรี อุตรธานี นครราชสีมา และหน่วยฯ จังหวัดระยอง ปฏิบัติการช่วยเหลือพื้นที่ภาคกลาง กรุงเทพฯ และปริมณฑล (นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม) นครสวรรค์ อุทัยธานี สุพรรณบุรี ชัยนาท สระบุรี และลพบุรี ภาคเหนือ เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พิชณุโลก แพร่ น่าน สุโขทัย พิจิตร ตาก อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร พะเยา และแม่ฮ่องสอน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เลย อุตรธานี หนองบัวลำภู สกลนคร บึงกาฬ นครราชสีมา ขอนแก่น นครพนม กาฬสินธุ์ หนองคาย และชัยภูมิ
- การบรรเทาปัญหาภัยแล้งและเพิ่มน้ำต้นทุนในพื้นที่การเกษตรและเขื่อนกักเก็บน้ำ ตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ – 30 เมษายน 2568 ปฏิบัติการ 55 วัน จำนวน 660 เที่ยวบิน (885:30 ชั่วโมงบิน) ปริมาณสารฝนหลวงที่ใช้ปฏิบัติการ 516.400 ตัน โดยหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 11 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ จังหวัดสุรินทร์ หน่วยฯ จังหวัดนครราชสีมา หน่วยฯ จังหวัดจันทบุรี หน่วยฯ จังหวัดกาญจนบุรี หน่วยฯ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หน่วยฯ จังหวัดเชียงใหม่ หน่วยฯ จังหวัดแพร่ หน่วยฯ จังหวัดพิษณุโลก หน่วยฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี หน่วยฯ จังหวัดนครสวรรค์ และหน่วยฯ จังหวัดอุตรธานี พื้นที่การเกษตรที่ได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติการฝนหลวง 91.31 ล้านไร่ และมีฝนตกในพื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อนกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ 27 แห่ง และขนาดกลาง/เล็ก 97 แห่ง
- การกักการตัดน้ำดับไฟป่าโดยเฮลิคอปเตอร์ จำนวน 7 วัน จำนวน 138 เที่ยวบิน ปริมาณน้ำ 69,000 ลิตร พื้นที่ปฏิบัติการช่วยเหลือเทือกเขาบรรทัด จ.ตรัง พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าชุมชน พื้นที่ป่าอนุรักษ์ จ.ลำพูน พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่ฮ่องสอน จ.เชียงใหม่ ปฏิบัติการโดย กรมฝนหลวงและการบินเกษตร
- การกักการยับยั้งการเกิดพายุลูกเห็บ ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม – 30 เมษายน 2568 ปฏิบัติการ 25 วัน 38 เที่ยวบิน พลุซิวเวอร์ไอโอโดด์ จำนวน 935 นัด โดยหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 3 หน่วย คือ หน่วยฯ จังหวัดพิษณุโลก หน่วยฯ จังหวัดอุตรธานี และหน่วยฯ จังหวัดนครราชสีมา ปฏิบัติการในพื้นที่ 22 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน สุโขทัย พิชณุโลก เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ อุตรธานี สกลนคร ชัยภูมิ กาฬสินธุ์ หนองบัวลำภู นครราชสีมา ลพบุรี ขอนแก่น มหาสารคาม นครพนม เลย และจังหวัดมุกดาหาร

8. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 23 เม.ย. 68)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. หนอนห่อใบข้าว	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชลบุรี นครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง ยะลา และมหาสารคาม) จำนวน 40 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ กำจัดพืชอาศัย และเมื่อตรวจพบผีเสื้อหนอนห่อใบข้าว 4-5 ตัว/ตร.ม. และพบใบข้าวถูกทำลายมากกว่า 15% ในข้าวอายุ 15-40 วัน ใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม
	2. เพลี้ยกระโดดหลังขาว	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ราชบุรี นครศรีธรรมราช กำแพงเพชร หนองบัวลำภู และตาก) จำนวน 15 ไร่ การระบาดคงที่	- เมื่อตรวจพบเพลี้ยกระโดดหลังขาวมากกว่า 1 ตัว/ต้น ให้ใช้น้ำออกจากแปลงนาและปฏิบัติเช่นเดียวกับเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล
	3. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (พิจิตร นครสวรรค์ อุตรดิตถ์ ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา บึงกาฬ มหาสารคาม และกรุงเทพมหานคร) จำนวน 374 ไร่ การระบาดคงที่	- เมื่อตรวจพบสัดส่วนของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัยต่อมวนเขียวตูดไข่ ระหว่าง 6 : 1- 8 : 1 หรืออ่อนวัยที่ 1-2 เมื่อข้าวอายุ 30-45 วัน จำนวนมากกว่า 10 ตัว/ต้น ให้ใช้สารกำจัดแมลง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. แมลงบัว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (พิจิตร และชัยนาท) จำนวน 284 ไร่ การระบาดลดลง 175 ไร่	- กำจัดวัชพืชรอบแปลงนา ก่อนตกกล้าหรือหว่านข้าวเพื่อทำลาย พืชอาศัยของแมลงบัว
มะพร้าว	1. แมลงดำหนาม	พื้นที่ระบาด 31 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ชุมพร เพชรบุรี นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ตราด สงขลา สตูล พังงา กระบี่ ตรัง สมุทรสงคราม ภูเก็ต พัทลุง จันทบุรี มุกดาหาร สมุทรสาคร นครพนม บุรีรัมย์ ขอนแก่น ระยอง กรุงเทพมหานคร ราชบุรี ฉะเชิงเทรา สกลนคร สมุทรปราการ สระแก้ว อุบลราชธานี ปัตตานี และ นครราชสีมา)	- ตัดยอดมะพร้าวที่ถูกหนอนและตัวเต็มวัยของแมลงดำหนาม กัดกิน ไปเผาทำลาย ปลอยแตนเบียนอะซีโคเดส ควบคุมหนอน แมลงดำหนามมะพร้าว หรือแตนเบียนเตตระสติดัส ควบคุม ด้งด้แมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ
	2. ไรสีขามะพร้าว	พื้นที่ระบาด 16 จังหวัด (ชลบุรี สมุทรสาคร ตราด กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา จันทบุรี บุรีรัมย์ สมุทรปราการ สงขลา กาฬสินธุ์ นครปฐม ชัยนาท เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สระแก้ว และขอนแก่น)	- ตัดทะลายและช่อดอกมะพร้าวที่ไรสีขามะพร้าวเข้าทำลาย นำออกไปเผาทำลายทั้งนอกแปลง กำจัดให้แน่นพ่นสารฆ่าไร ในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกัน ประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่ไรสีขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดย เลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน อย่างน้อย 4 ครั้ง
	3. ตัวงวง	จำนวน 839 ไร่ การระบาดลดลง 17 ไร่ พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (ชลบุรี ตราด กรุงเทพมหานคร ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา สุราษฎร์ธานี จันทบุรี สมุทรสาคร บุรีรัมย์ นครศรีธรรมราช เพชรบุรี พังงา ราชบุรี ระยอง ลำพูน สมุทรปราการ ขอนแก่น และนครราชสีมา)	- ใช้ตาข่ายดักจับตัวงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อ โดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม เพื่อกำจัดตัวงวงในระยะหนอน และดักแด้ ใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ที่ใช้แล้ว หรือชั้นผสม กับน้ำมันยาง ทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อ ป้องกันการวางไข่ของตัวงวงมะพร้าว
	4. หนอนหัวดำ	จำนวน 1,1157 ไร่ การระบาดลดลง 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 52 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี ชลบุรี สงขลา ชุมพร สมุทรสาคร ราชบุรี นครศรีธรรมราช สมุทรสงคราม เพชรบูรณ์ ปัตตานี ตราด นครราชสีมา ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร สุรินทร์ กาฬสินธุ์ มุกดาหาร นครปฐม อุตรดิตถ์ กระบี่ ภูเก็ต อุบลราชธานี นครพนม พังงา กาญจนบุรี ชัยนาท จันทบุรี อำนาจเจริญ สระแก้ว หนองบัวลำภู สตูล หนองคาย บุรีรัมย์ ลำปาง ศรีสะเกษ สมุทรปราการ เชียงใหม่ ระยอง สกลนคร มหาสารคาม นราธิวาส สระบุรี ร้อยเอ็ด แพร่ สุโขทัย พระนครศรีอยุธยา ลำพูน ยะลา และนครนายก)	- ใช้ตาข่ายหรือแหจับปลามาซึ่งวางทิศทางลมดักจับตัวงวง ในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อรา เมตาไรเซียม อัตรา 800 กรัม/กองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและ มะพร้าวสับ อัตราส่วน 0.5 : 1 เพื่อกำจัดตัวงวงในระยะ หนอนและดักแด้ หากพบการระบาดรุนแรงใช้สารเคมี ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้ ไดอะซินอน 60% EC อัตรา 80 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณคอ มะพร้าวตั้งแต่โคนยอดอ่อนลงมาให้เปียก โดยใช้ปริมาณ 1 - 1.5 ลิตร/ต้น ทุก 15 - 20 วัน ควรใช้ 1 - 2 ครั้ง ในช่วงระบาด
	5. ตัวงแตร	จำนวน 61,344 ไร่ การระบาดลดลง 38 ไร่ พื้นที่ระบาด 28 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ชุมพร เพชรบุรี สมุทรสาคร นครศรีธรรมราช สมุทรสงคราม ตราด สุราษฎร์ธานี กรุงเทพมหานคร สตูล ฉะเชิงเทรา กระบี่ ราชบุรี บุรีรัมย์ จันทบุรี พังงา ระยอง สงขลา ภูเก็ต ขอนแก่น สมุทรปราการ นครปฐม ตรัง นครราชสีมา ร้อยเอ็ด ปัตตานี และลำพูน) จำนวน 6,447 ไร่ การระบาดลดลง 36 ไร่	- ปลอยแตนเบียนบราคอน เพื่อควบคุมระยะหนอนของ หนอนหัวดำ หรือปลอยแตนเบียนไซโทโครแกรมมา เพื่อ ควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ ใช้สารเคมีอิมามิกติน- เบนโซเอท โดยมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ฉีดเข้าลำต้น และมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า 12 เมตร เช่น มะพร้าว น้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ทำ น้ำตาลให้ใช้วิธีการพ่นสารทางใบ โดยพ่นให้ทั่วทรงพุ่ม จำนวน 2 ครั้ง ห่างกัน 15 วัน หากมีการปลอยแตนเบียน ให้ปลอยหลังพ่นสารเคมี 2 สัปดาห์
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (กระบี่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช ชลบุรี และสงขลา) จำนวน 669 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่	- พ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) พ่นให้ทั่วบริเวณ ใต้ใบและต้องพ่นในช่วงเช้าหรือเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงแสงยูวี ที่จะทำลายเชื้อบีที และพ่นติดต่อกัน
	2. ตัวงแตร	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สตูล กระบี่ ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สระบุรี สงขลา ตรัง จันทบุรี ระยอง และร้อยเอ็ด) จำนวน 1,239 ไร่ การระบาดลดลง 71 ไร่	- ใช้กับดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับตัวงแตรในระยะ ตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม เพื่อกำจัดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. ตัวงูหลาบ 4. โรคลำต้นเน่า 5. โรคทะลายเน่า 6. โรคใบจุด 7. โรคใบจุดสาหร่าย 8. หนอนหัวดำ 9. หนอนหน้าแมว	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร ชลบุรี สตูล ตรัง กระบี่ ตราด นราธิวาส นครศรีธรรมราช สระบุรี จันทบุรี และสงขลา) จำนวน 506 ไร่ การระบาดลดลง 13 ไร่ พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (กระบี่ สงขลา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร ตรัง ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี สตูล ตรัง พังงา และจันทบุรี) จำนวน 11,838 ไร่ การระบาดลดลง 22 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ตราด นราธิวาส ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 933 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ชุมพร สงขลา สุราษฎร์ธานี ยะลา ระยอง นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 88 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ตรัง สุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 281 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชลบุรี สกลนคร ตรัง และจันทบุรี) จำนวน 706 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี สระบุรี ตรัง ชุมพร สตูล และระยอง) จำนวน 612 ไร่ การระบาดลดลง 60 ไร่	- หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน - ให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าปาล์มน้ำมันเพื่อควบคุมการระบาด - ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน ช่อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบเป็นโรค แยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลายนอกแปลง - ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายนอกแปลง และหากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - ตัดทางใบที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาทันที เก็บเศษซากพืช นำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ ปลอยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ
ยางพารา	1. โรคครากขาว 2. โรคใบร่วงยางพารา 3. โรคหนำียงแห้ง 4. โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,426 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี พังงา ปัตตานี ตราด หนองคาย ชุมพร กระบี่ และสตูล) จำนวน 1,474 ไร่ การระบาดลดลง 9 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตรัง สกลนคร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร ชลบุรี และร้อยเอ็ด) จำนวน 4,732 ไร่ การระบาดลดลง 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด (ยะลา นราธิวาส ปัตตานี สงขลา น่าน สุโขทัย อุตรดิตถ์ สตูล หนองคาย เชียงราย บึงกาฬ พังงา ระยอง เลย หนองบัวลำภู และกาฬสินธุ์) จำนวน 395,689 ไร่ การระบาดคงที่	- คำนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - รณรงค์ให้เกษตรกรหยุดกรีดยางในขณะที่ยางพาราอยู่ในช่วงผลัดใบ - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีด 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่งน้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ
กาแฟ	1. หนอนกาแฟสีแดง 2. ตัวหนอนดียว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เชียงใหม่) จำนวน 8 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 370 ไร่ การระบาดคงที่	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนเจาะกิ่งกาแฟ/หนอนกาแฟสีแดง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง - พ่นสารฆ่าแมลงอิมิดาโคลพริด หรือใช้สารฆ่าแมลงคลอร์ไพริฟอส ฉีดเข้าตามรูที่หนอนเจาะเข้าไปทำลายแล้วใช้ดินน้ำมัน หรือปูนปาสเตอร์อุดรูไว้
มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง 2. โรคใบไหม้	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (กาญจนบุรี ราชบุรี ชลบุรี สกลนคร สุโขทัย สระแก้ว จันทบุรี และนครราชสีมา) จำนวน 2,137 ไร่ การระบาดลดลง 427 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ยโสธร และสกลนคร) จำนวน 20 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่	- ให้ไถและพรวนดิน และใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาด ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการของโรคใบด่าง - ให้หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. ไรแดงมันสำปะหลัง 4. โรคโคนเน่าหัวเน่า 5. โรคพุ่มแจ้ 6. โรคใบด่างมันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (กาญจนบุรี ชลบุรี ขอนแก่น ราชบุรี นครราชสีมา บุรีรัมย์ ระยอง อุทัยธานี กาฬสินธุ์ อุดรดิตถ์ สกลนคร สุรินทร์ มหาสารคาม และหนองบัวลำภู) จำนวน 17,928 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 661 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สระแก้ว และชลบุรี) จำนวน 114 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (กาญจนบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว บุรีรัมย์ มุกดาหาร และจังหวัดจันทบุรี) จำนวน 1,156 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 37 จังหวัด (นครราชสีมา กาญจนบุรี ขอนแก่น กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ ปราจีนบุรี ชลบุรี อุทัยธานี ฉะเชิงเทรา กำแพงเพชร สระแก้ว ลพบุรี ระยอง ชัยภูมิ อุบลราชธานี นครสวรรค์ มหาสารคาม ยโสธร มุกดาหาร สุรินทร์ ร้อยเอ็ด ชัยนาท อุดรธานี เพชรบูรณ์ ราชบุรี เพชรบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี ศรีสะเกษ สุโขทัย อำนาจเจริญ หนองบัวลำภู พิจิตรโลก สกลนคร นครพนม จันทบุรี และตาก) จำนวน 806,947 ไร่ <u>การระบาดลดลง 23,357 ไร่</u>	- โรคใบไหม้ แนะนำใช้พันธุ์ต้านทาน หรือพันธุ์ที่ทนทานต่อโรคปานกลาง ในพื้นที่ที่มีโรครุนแรงให้ปลูกพืชหมุนเวียนอายุสั้น เพื่อลดประชากรเชื้อโรคในดิน การใช้สารเคมีเป็นทางเลือกสุดท้าย ควรใช้สารเคมีที่มีองค์ประกอบเป็นพวกทองแดง-ใช้วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน ช่วยกำจัดตัวหนอนและดักแด้ในดิน การเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อลดแหล่งอาหารสามารถช่วยลดประชากรและการขยายพันธุ์ได้ ถ้าในระยะหนอนขนาดเล็กและพบการระบาดน้อย พ่นด้วยสารชีวภัณฑ์ ดังนี้ เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส อัตรา 80 กรัม หรือ มล./น้ำ 20 ลิตร เชื้อไวรัส วอลโวไลโอโดโรไวรัส หรือ เอ็นพีวี หนอนกระทู้หอม อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นทุก 7 วัน - ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการ - ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลง หลีกเลี้ยงการขนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคยมีการระบาดและกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อ - ควรยกร่องแปลงปลูกเพื่อไม่ให้น้ำท่วมขัง ก่อนปลูกควรแช่ท่อนพันธุ์ด้วยเมทาแลกซิล หรือฟอสฟิไทล-อะลูมิเนียม
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (เชียงใหม่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม จันทบุรี สระแก้ว ยะลา และสตูล) จำนวน 26 ไร่ <u>การระบาดลดลง 2 ไร่</u>	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตราด และประจวบคีรีขันธ์) จำนวน 339 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและปั่นตอเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคใบขาว 3. โรคเส้ดำ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กาฬสินธุ์ อุทัยธานี นครราชสีมา ชลบุรี นครสวรรค์ และหนองบัวลำภู) จำนวน 2,989 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 240 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา ชลบุรี และมหาสารคาม) จำนวน 508 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (อุดรดิตถ์ อุทัยธานี ชลบุรี และกำแพงเพชร) จำนวน 623 ไร่ <u>การระบาดลดลง 1 ไร่</u>	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชยปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคเส้ดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลาเย็น
ทุเรียน	1. เพลี้ยไฟ 2. เพลี้ยไก่แจ้ 3. เพลี้ยแป้ง 4. หนอนเจาะผล	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี จันทบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช ระนอง ระยอง ยะลา ปราจีนบุรี และนราธิวาส) จำนวน 1,092 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ยะลา ตราด ชุมพร นราธิวาส สงขลา กระบี่ และระยอง) จำนวน 910 ไร่ <u>การระบาดลดลง 3 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี ตราด ยะลา ระนอง นครศรีธรรมราช ระยอง และกระบี่) จำนวน 210 ไร่ <u>การระบาดลดลง 5 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช และชุมพร) จำนวน 47 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 18 ไร่</u>	- เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด พิโปรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอามีทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอามีทอกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน - เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย - เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไพโรพาร์โกด์ อัตรา 30 กรัม อะมิทราซ อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีไทอะซอกซ็อกซ์อัตรา 40 มล.

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	5. ไรแดง	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี จันทบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช ระยอง ยะลา กระบี่ ตราด ปราจีนบุรี และนราธิวาส)	- โรคครากหน้าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา
	6. โรคครากหน้าโคนเน่า	จำนวน 1,170 ไร่ การระบาดคงเพิ่มขึ้น 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ยะลา สงขลา สุราษฎร์ธานี ตราด ระยอง ปัตตานี ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ พังงา ภูเก็ต พัทลุง และปราจีนบุรี)	- เมื่อพบการระบาดโรคใบติดหรือใบไหม้มากควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ
	7. โรคใบติดหรือใบไหม้	จำนวน 3,738 ไร่ การระบาดลดลง 12 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร นราธิวาส ยะลา นครศรีธรรมราช ตรัง กระบี่ และสงขลา)	- เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรคยังคงระบาด พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช
	8. โรคใบจุดสาหร่าย	จำนวน 327 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 9 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ยะลา ตราด สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และกระบี่)	- หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสม ไวโตออยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาด รุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ
	9. เพลี้ยหอยเกล็ด	จำนวน 1,036 ไร่ การระบาดลดลง 32 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ตราด สงขลา ชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี กระบี่ ยะลา และ นราธิวาส)	- เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลเฟน อัตรา 50 มล. หรือ ไซเพอร์เมทริน/ไพโซโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้ สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน
	10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	จำนวน 189 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระยอง กระบี่ ตราด ยะลา สงขลา และ จังหวัดนราธิวาส)	- เมื่อพบคราบราสีดํา พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดํา และ สารเหนียวที่แมลงปากดูดซับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อ สาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง
	11. โรคราดำ	จำนวน 865 ไร่ การระบาดลดลง 47 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระนอง และชุมพร)	- ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบ อาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ ผสมน้ำขึ้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด
	12. โรคราสีชมพู	จำนวน 53 ไร่ การระบาดลดลง 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (นครศรีธรรมราช จันทบุรี ชุมพร ตราด สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต และกระบี่)	- ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงพลาสติกสีขาวขุ่น เจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัด ด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน
	13. มอดเจาะลำต้นทุเรียน	จำนวน 283 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี ยะลา และ สงขลา)	- มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้น ทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้
	14. ตัวหนอนยางมะลัดัน	จำนวน 84 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ชุมพร ยะลา และภูเก็ต)	- กำจัดตัวเต็มวัยด้วยด่างหนวดยาว โดยใช้แสงไฟล่อ หรือ ใช้ตาข่ายตาถี่พันหลวม ๆ รอบต้น เพื่อดักจับตัวเต็มวัย มาทำลาย
	15. หนอนกินใบ	จำนวน 9 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร และสุรินทร์)	- หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อน ให้เขย่ากิ่ง ตัวหนอนคืบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับ ทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน
	16. โรคกิ่งแห้ง	จำนวน 220 ไร่ การระบาดลดลง 12 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ชุมพร สงขลา และสุราษฎร์ธานี)	- หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วง ที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัด วัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดเพียง เล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน
	17. โรคแอนแทรคโนส	จำนวน 281 ไร่ การระบาดลดลง 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชุมพร ยะลา จันทบุรี ตราด และสุราษฎร์ธานี)	- พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโนน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สาร ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
	18. หนอนเจาะเมล็ด	จำนวน 378 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 29 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ภูเก็ต)	
		จำนวน 0.10 ไร่ การระบาดลดลง 3 ไร่	
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครศรีธรรมราช และจันทบุรี)	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบ โคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง
	2. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี นราธิวาส และ นครศรีธรรมราช)	- ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่ง ทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์
		จำนวน 265 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่	

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง 5. เพลี้ยไฟ 6. หนอนกินช่อดอก 7. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 132 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครศรีธรรมราช และจันทบุรี) จำนวน 60 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 9 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 12 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และระยอง) จำนวน 6 ไร่ การระบาดคงที่	- หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกร พ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่น นำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล - เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโพรนิล หรือคาร์โบซัลเฟน เลือกใช้สาร - หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ เก็บผลเงาะที่ร่วงหล่นไปฝังหรือ เผาไฟ เพื่อป้องกันการระบาด - หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารกำจัดแมลง เช่น มาลาไอออน 83% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตรเซฟ วิน 85% ดับบลิวพี อัตรา 20 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนขอนใบ 4. โรคใบจุด 5. โรคแอนแทรคโนส 6. โรคใบจุดสาหร่าย 7. โรคใบแห้งและขอบ ใบแห้ง 8. เพลี้ยแป้ง 9. ไรแดง	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ตราด จันทบุรี ชุมพร ระยอง และนครศรีธรรมราช) จำนวน 216 ไร่ การระบาดลดลง 47 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ระยอง ชุมพร พังงา และยะลา) จำนวน 410 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และชุมพร) จำนวน 335 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และชุมพร) จำนวน 233 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชุมพร) จำนวน 40 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง และนราธิวาส) จำนวน 504 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชุมพร) จำนวน 33 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 18 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ระยอง และชุมพร) จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่	- การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุดในช่วงฤดูแล้ง โดยการ พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง - เมื่อพบใบอ่อนมังคุด ถูกทำลายเกิน 20% ให้พ่นด้วย สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วย สารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการ ระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคใบจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 30-80 กรัม - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สาร ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบการระบาดของโรคใบจุดสาหร่ายพ่นด้วยสารป้องกัน กำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - ตัดแต่งกิ่งมังคุด จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ถูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ย - เมื่อพบไรแดงหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สาร กำจัดแมลง ได้แก่ โพรพาร์ไทด์ อัตรา 30 กรัม อะมิทราซ อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีโทอะซอกซ์อัตรา 40 มล.
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคราดำ 3. โรคพุ่มไม้กวาด 4. หนอนคืบกินใบ 5. โรคก้ามหยา 6. หนอนม้วนใบ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร) จำนวน 113 ไร่ การระบาด 8' muj พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 224 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 150 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 25 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 50 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 39 ไร่ การระบาดคงที่	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วย สารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไอออน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออก ซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบนตัสฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม - หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาด ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง - เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือ นำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักแด้ไปทำลาย หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมบ์ดาไซฮาโลทริน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	7. หนอนเจาะกิ่งและลำต้น 8. มวนลำไย 9. เพลี้ยไฟ 10. หนอนกินดอก	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสมุทรสาคร) จำนวน 5 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 15 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เชียงใหม่) จำนวน 16 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 19 ไร่ การระบาดคงที่	- หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาดให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกไรทำลายนำไปเผาทิ้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมากควรฉีดพ่นด้วยยาโมโนโครโทฟอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพรีทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมากใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโทฟอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในช่วงฤดูแล้งขณะที่อยู่ในระยะออกดอก ติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง

9. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2567 - 29 เมษายน 2568

ปัจจุบันมีพื้นที่ควบคุมที่พบการเกิดโรค ทั้งหมด 9 จังหวัด 25 จุด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สมุทรปราการ สระแก้ว ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อุบลราชธานี มุกดาหาร นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสงขลา ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัดควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรค โดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคได้

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 94 จุด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สมุทรปราการ สระแก้ว นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด น่าน นครศรีธรรมราช และจังหวัดสงขลา และพบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้า 1 ตัว ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์